

ВАКЦИНАЦІЯ УКРАЇНЦІВ ВІД COVID-19

Міністерством охорони здоров'я наказом від 24.12.2020 № 3018 прийнято Дорожню карту з впровадження вакцини від гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, і проведення масової вакцинації у відповідь на пандемію COVID-19 в Україні у 2021-2022 роках.

Затвердженою Дорожньою картою передбачено п'ять етапів вакцинації та передбачено, що вакцинація від коронавірусної хвороби COVID-19 в Україні буде **добровільною** для усіх груп населення та професійних груп.

Чи може бути обов'язкова вакцинація?

Згідно ч.1,2 ст. 12 ЗУ «Про захист населення від інфекційних захворювань» профілактичні щеплення проти дифтерії, кашлюка, кору, поліомієліту, правця, туберкульозу є обов'язковими і включаються до календаря щеплень. Працівники окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких може призвести до зараження цих працівників та поширення ними інфекційних хвороб, підлягають обов'язковим профілактичним щепленням також проти інших відповідних інфекційних хвороб. У разі ж відмови чи ухилення від них, вони відсторонюються від роботи.

Тобто державою створені умови, в яких вакцинація є майже добровільною, а право її застосування у деяких випадках переведено в категорію обов'язків фізичної особи. Вакцинації від коронавірусної інфекції COVID-19 є аналогічною.

Чи може держава обмежити в правах на освіту тих, хто не пройшов вакцинацію?

Щодо надання освітніх послуг, на даний момент у разі відсутності вакцинації держава не може відмовити своїм громадянам у відвідуванні державних садочків чи шкіл дітьми, оскільки це гарантовано Конституцією України.

Попри це, згідно ч. 2 ст.15 діючого закону " Про захист населення від інфекційних захворювань " дітям, які не отримали профілактичні щеплення згідно з календарем щеплень, відвідування дитячих закладів не дозволяється.

Також, відповідно до постанови Верховного Суду № 682/1692/17 від 17 квітня 2019 року, садочки і школи мають право не допускати не вакцинованих дітей до освітніх закладів. У Постанові йдеться про те, що держава має забезпечити баланс між правом дитини отримати дошкільну освіту і правами інших дітей. Міністерство охорони здоров'я та Міністерство освіти і науки нагадували головам обласних державних адміністрацій про необхідність вакцинації офіційним листом і вкотре закликають вжити всіх необхідних заходів, щоб якомога більше дітей було охоплено щепленнями.

У вересні 2020 року був зареєстрований проект закону "Про систему громадського здоров'я", який пропонує змістити пріоритет від лікування до політики зміцнення здоров'я і профілактики хвороб. Однією з головних новацій у ньому є перехід до презумпції згоди на вакцинацію.

Чи можуть бути обмеження в правах на пересування тих, хто не пройшов вакцинацію від COVID-19?

Приватна фірма, має право запроваджувати обов'язковість вакцинування свої працівників, співробітників чи навіть клієнтів.

Деякі авіалінії вже заявили, наприклад Qantas, що в даний момент вони розглядають внесення змін до правил обслуговування авіапасажирів, та не будуть допускати пасажирів міжнародних рейсів без щеплення на борт літака.

Крім того, можливо, авіакомпанії запровадять «паспорт вакцинації», у якому буде інформація про вакцину і про те, чи буде вона прийнятною для тієї чи іншої країни.

Висновок

Отже, щеплення у цивілізованому світі повинно бути добровільним. Згідно ст.19 Загальної Декларації Прав Людини проголошує, що кожна людина має право на волю переконань та вільне їх висловлення.

Автор консультації:

*Семененко Поліна, консультант юридичної клініки
«Довіра» Сумського національного аграрного університету.*